

Invenția se referă la agricultură, în particular la creșterea iepurilor de casă.

Se cunoaște un procedeu de creștere a iepurilor de casă, care prevede folosirea furajului verde (lucernă, sparceță, secară), cerealelor (ovăz, orz) și a furajului combinat [1].

Se mai cunoaște un procedeu de creștere a iepurilor de casă, care după esență este cel apropiat de soluția propusă, conform căruia iepurii de casă în perioada de creștere se hrănesc cu masă verde (lucernă) cereale și furaj combinat [2].

Dezavantajul acestui procedeu constă în aceea că hrana utilizată conține puține substanțe biologic active, de aceea sporul zilnic al masei vii a iepurilor în prima și a doua perioadă de creștere este scăzut.

Problema pe care o rezolvă invenția propusă constă în aceea că în hrana iepurilor în prima și a doua perioadă de creștere se adaugă substanțe biologic active, nutritive, datorită cărora se îmbunătățește asimilarea substanțelor nutritive și starea fiziologică, crește sporul zilnic și masa vie.

Procedeu de creștere a iepurilor de casă include hrănirea zilnică a iepurilor de casă cu amestecul nutritiv conținând lucernă, ovăz și orz, furaj combinat ce include făină de iarbă, secară, șrot de soia, mazăre, tărâțe, făină de oase și melasă, precum și polen, totodată hrănirea iepurilor de casă se efectuează în prima perioadă de creștere până la vârsta de 45...60 de zile, cu amestecul conținând, g la o porție: lucernă 220,0; furaj combinat 7,0...19,1; ovăz și orz 25,0; polen 3,16...9,48, iar în perioada următoare cu amestecul conținând, g la o porție: lucernă 300,0; furaj combinat 24,95...41,65; ovăz și orz 50,0; polen 6,0...18,0.

Rezultatul constă în îmbunătățirea asimilării substanțelor biologic active și în creșterea sporului zilnic al masei corporale a iepurilor de casă.

Exemplu de realizare a invenției

Iepurii de casă până la vârsta de 45...60 zile sunt hrăniți cu rația de bază: 220 g de masă verde (lucernă) 25 g cereale de (ovăz, orz) și 25 g furaj combinat (compus din făină de iarbă, secară, șrot de soia, mazăre, tărâțe, făină de oase, drojzii furajere, melasă la care se adaugă 3,16...9,48 g de polen. În perioada următoare rația de bază include 300 g de masă verde (lucernă), 50 g cereale (ovăz, orz), 50 g furaj combinat la care se adaugă 6,0...18,0 g de polen.

Cantitatea necesară de polen la fiecare perioadă se amestecă cu furajul combinat, care se administrează zilnic iepurilor dimineața în hrănitore.

Pentru efectuarea experiențelor au fost formate patru loturi de iepuri de casă – masculi de rasă Chinchila Sovietic, câte 5 capete în fiecare lot.

Primul lot de control (martor) a primit în prima perioadă (40...60 zile) în medie la un iepure rația de bază, care include următoarele componente: masă verde (lucernă) 220 g, cereale (ovăz, orz) 25 g și furaj combinat 25 g, în a doua perioadă (60...90 zile) iepurii au primit rația de bază cu următoarele componente: masă verde (lucernă) 300 g, cereale (ovăz, orz) 50 g și furaj combinat 50 g.

Lotul doi experimental a primit în prima perioadă (45...60 zile) rația de bază (ca la primul lot) cu un adaos de 3,16 g de polen, în a doua perioadă (60...90 zile) – rația de bază (ca la primul lot) cu un adaos de 6,0 g de polen.

Lotul trei experimental a primit în prima perioadă (40...60 zile) rația de bază cu un adaos de 6,35 g de polen, în a doua perioadă (60...90 zile) – rația de bază cu un adaos de 12,0 g de polen.

Lotul 4 experimental a primit în prima perioadă (45...60 zile) rația de bază cu un adaos de 9,48 g de polen, în a doua perioadă (60...90 zile) – rația de bază cu un adaos de 18,0 g de polen.

Pentru aprecierea masei diferitelor organe și a calității cărnii s-a efectuat sacrificarea de control la primul și al treilea lot. La animalele sacrificate s-a aflat mai întâi masa vie, apoi masa carcasei calde și reci, masa capului, picioarelor (anterioare/posterioare), masa pielicelei calde și suprafața ei (lungimea și lățimea).

Rezultatele cercetărilor efectuate au arătat că la alimentarea iepurilor de casă în prima (45...60 zile) și a doua (60...90 zile) perioade cu rația de bază timp de 45 zile sporul masei corporale a primului lot a alcătuit 493,3 g, iar la vârsta de 90 de zile iepurii aveau masa vie de 1404,3 g (tabelul 1, 2).

Sporul masei corporale a iepurilor lotului doi, care au primit în prima (40...60 zile) și în a doua (60...90 zile) perioade rația de bază și un adaos de 3,16 și 6,0 g de polen a întrecut lotul de control cu 14,74% și alcătuia 566 g ($P > 0,05$), iar la vârsta de 90 zile aveau masa corporală de 1510,0 g.

Cele mai bune rezultate s-au obținut la lotul trei, la care iepurii au primit în prima (40...60 zile) și în a doua (60...90 zile) perioade rația de bază și un adaos de 6,35 și 12,0 g de polen. Sporul masei corporale a lor a întrecut lotul de control cu 28,22% ($P > 0,05$), alcătuiind 632,5 g. La vârsta de 90 zile masa vie a iepurilor era de 1582,5 g.

Iepurii lotului patru, care au primit în prima (40...60 zile) și în a doua (60...90 zile) perioade rația de bază și un adaos de 9,48 și 18,0 g de polen au avut un spor de 594,0 g sau cu 20,41% mai mare decât lotul martor și la vârsta de 90 zile au atins masa de 1542,0 g.

Pentru aprecierea masei carcasei, a organelor interne și a calității cărnii animalele din lotul de control (I) și lotul care a prezentat cele mai bune rezultate (III) au fost sacrificate la vârsta de 90 zile.

Din datele prezentate (tabelul 3) se vede că iepurii lotului III au întrecut lotul de control după masa vie înainte de sacrificare, masa picioarelor (anterioare/posterioare) și masa pielicelei.

Iepurii lotului III au avut mai bune rezultate față de lotul de control și după masa organelor interne (tabelul 4), inclusiv plămâni cu trahee, ficatul, masa stomacului cu și fără conținut, masa intestinului subțire cu și fără conținut, masa intestinului gros cu și fără conținut și lungimea intestinului subțire.

Compoziția chimică a cărnii tocate a iepurilor (tabelul 5) a arătat că la animalele din lotul trei se conține mai multă grăsime (16,8%) și puterea calorică alcătuiește 1253,1 kcal/kg sau cu 13,38% mai mult decât în lotul martor.

În sângele iepurilor se conțin mai multe α -globuline (8,3 mg %); β -globuline (26,7 mg %) și fosfor (7,8 mg %) (tabelul 6).

Așadar folosirea substanțelor biologic active în alimentarea iepurilor contribuie la sporirea masei vii cu 28,22% în comparație cu lotul de control, de asemenea se îmbunătățește starea fiziologică și calitatea cărnii.

Tabelul 1

Masa vie a iepurilor de casă în prima (45...60 zile) și a doua (60...90 zile) perioade în cazul administrării polenului în rația de bază

Lotul	Aspectul rației	Vârsta, zile				
		45	60	70	80	90
I	Rația de bază (martor)	911,0 ± 43,5	1098 ± 48,8	1187,3 ± 52,1	1295,0 ± 61,2	1404,3 ± 57,8
II	Rația de bază+3,16 și 6,0 g de polen	944,0 ± 20,6	1064,0 ± 24,8	1258,0 ± 73,8	1364,0 ± 107,1	1510,0 ± 110,7
III	Rația de bază+6,35 și 12,0 g de polen	950,0 ± 62,4	1120,0 ± 61,5	1236,0 ± 77,1	1335,0 ± 40,9	1582,5 ± 62,1
IV	Rația de bază+9,48g și 18,0 g de polen	948,0 ± 34,8	1096,0 ± 43,2	1204,0 ± 37,6	1288,7 ± 77,5	1542,0 ± 60,1

Tabelul 2

Sporul masei corporale în perioada de creștere pe parcursul a 45 zile

Lotul	Sporul masei de la g	45 zile până la 90, % față de martor
I	493,3	100,0
II	566,0	114,7
III	632,5	128,2
IV	594,0	120,4

Tabelul 3

Masa iepurilor la vârsta de 90 zile

Indicii	Lotul	
	I - rația de bază (control)	III - rația de bază + 6,35 și 12,0 g de polen
Masa vie înainte de sacrificare	1456,0 ± 99,5	1535,7 ± 87,0
Masa carcasei calde, g	648,0 ± 60,4	668,7 ± 25,4
Masa carcasei reci, g	639,0 ± 61,4	665,5 ± 38,6
Masa de sacrificare, g	656,2 ± 61,0	678,7 ± 42,9
Randamentul la sacrificare, g	44,8 ± 1,2	44,8 ± 0,6
Masa capului, g	109,0 ± 3,3	108,7 ± 4,0
Masa picioarelor, (anterioare/posterioare), g	12/37	13,7/41,2
Masa pielicelei, g	131,0 ± 14,5	143,7 ± 7,7
Suprafața pielicelei calde, cm ²	644,0 ± 44,6	587,5 ± 22,1
- lungimea, cm	30,6 ± 1,7	29,0 ± 0,9
- lățimea, cm	21,0 ± 0,4	20,2 ± 0,2

Tabelul 4

Masa organelor interne ale iepurilor după sacrificare la vârsta de 90 zile

Indicii	Lotul	
	I-rația de bază (martor)	III-rația de bază + 6,5 și 12,0 g de polen
Masa organelor interne, g	56,2 ± 5,2	68,7 ± 3,7
inclusiv:	8,0 ± 1,2	10,0 ± 0,0
- plămâni cu trahee, g		
- inimă, g	5,0 ± 0,0	5,0 ± 0,0
- ficat, g	35,0 ± 3,4	43,7 ± 3,7
- rinichi, g	8,2 ± 0,8	10,0 ± 0,0
Masa stomacului cu conținut, g	103,0 ± 10,2	108,7 ± 12,6
Masa stomacului fără conținut, g	18,0 ± 1,2	23,7 ± 2,4
Masa intestinului subțire cu conținut, g	56,0 ± 6,7	57,5 ± 4,8
Masa intestinului subțire fără conținut, g	37,0 ± 3,7	40,0 ± 3,5
Masa intestinului gros cu conținut, g	182,0 ± 4,6	218,7 ± 14,8
Masa intestinului gros fără conținut, g	57,0 ± 3,7	61,2 ± 5,5
Lungimea intestinului subțire, cm	290,0 ± 13,8	306,2 ± 20,9
Lungimea intestinului gros, cm	171,0 ± 3,9	156,2 ± 4,7
În % la masa corporală înainte de sacrificare	31,5 ± 0,2	33,2 ± 0,7

Tabelul 5

Compoziția chimică a cărnii tocate (proba medie) a iepurilor din loturile experimentale

Indicii	Lotul	
	I-rația de bază (martor)	III-rația de bază + 6,3 și 12 g de polen
Umiditatea totală, %	76,3 ± 0,4	73,9 ± 0,7
Grăsime, %	14,1 ± 1,0	16,8 ± 2,5
Cenușă, %	5,0 ± 0,1	5,0 ± 0,2
Intensitatea vopsirii țesutului muscular (unitate de absorbire)	0,0197 ± 0,0018	0,0193 ± 0,0003
Suprafața petei, cm ²	19,4 ± 0,4	20,6 ± 0,7
Triptofanul, mg %	351,4 ± 21,8	336,7 ± 17,5
Oxiprolina, mg %	88,2 ± 4,4	69,6 ± 8,4
Puterea calorică a cărnii, kcal/kg	1105,2 ± 39,1	1253,1 ± 56,1

Tabelul 6

Analiza chimică a sângelui la animalele experimentale

Indicii, mg %	I-rația de bază (martor)	III-rația de bază + 6,5 și 12,0 g de polen
- Albumina	59,1 ± 3,1	54,5 ± 7,6
- α – globuline	7,8 ± 2,3	8,3 ± 2,1
- β – globuline	9,5 ± 1,8	10,3 ± 3,8
- γ – globuline	23,6 ± 3,8	26,7 ± 2,9
- fosfor	6,5 ± 0,2	7,8 ± 0,2
- calciu	13,1 ± 0,4	12,9 ± 0,2